

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3780 від 02.07.2020
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціальної захищеності осіб з інвалідністю»

Як зазначено в п. 1 пояснювальної записки до законопроекту, у ньому пропонується «встановити порядок забезпечення осіб з інвалідністю пристосованим до їх потреб житлом, зокрема шляхом заміни займаних житлових приміщень, що сприятиме додержанню та реалізації прав осіб з інвалідністю» шляхом внесення відповідних змін до Житлового кодексу Української РСР (далі – ЖК) та Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» (далі – Закон).

Головне управління, розглянувши проект, вважає за доцільне висловити щодо його змісту такі зауваження та пропозиції.

1. У новій ст. 42¹ ЖК пропонується, зокрема, визначити, що «у разі невідповідності *житла (жилих приміщень)* особи з інвалідністю вимогам щодо безперешкодного доступу осіб з інвалідністю і неможливості його пристосування до потреб таких осіб *за їх заявою* проводиться заміна такого житла (жилих приміщень)». Проте, на нашу думку, запропонована редакція не враховує того, що особа з інвалідністю може бути недієздатною, а відповідно не зможе самотійно подати таку заяву. Тим паче у разі, якщо це стосується дитини з інвалідністю. Права таких осіб представляють їх законні представники (ст. ст. 58, 60, 242 Цивільного кодексу України), що доцільно врахувати в проекті. Вважаємо також більш коректним вести у цій статті мову про «житло (жилі приміщення), де проживає особа з інвалідністю», а не про її житло, як це передбачено у новій ст. 42¹ ЖК.

Ці зауваження стосуються і інших аналогічних положень проекту.

2. У новій ст. 42¹ ЖК пропонується здійснювати заміну житла (жилих приміщень) особи з інвалідністю шляхом обміну житла або надання житла (жилого приміщення) за умови передачі займаного житла, яке перебуває у приватній власності особи з інвалідністю, у власність територіальної громади. На нашу думку, при цьому, слід передбачити вимогу, за якою інші характеристики нового житла мають бути не гіршими за ті, що є у займаного житла, а також можливість виплати особі з інвалідністю різниці у випадку, якщо вартість займаного нею житла більша вартості того, яке вона отримує, зокрема, у випадку надання житла за умови передачі займаного житла, яке

перебуває у приватній власності особи з інвалідністю, у власність територіальної громади.

3. У змінах до ст. 30 Закону пропонується встановити, що «житло (жиле приміщення), займане особами з інвалідністю або сім'ями, у складі яких вони є, під'їзди, сходові площадки будинків, в яких мешкають особи з інвалідністю, повинно відповідати вимогам щодо безперешкодного доступу та бути пристосованим до потреб таких осіб...».

Вважаємо, що чинна редакція ч. 1 цієї статті більше відповідає потребам осіб з інвалідністю, оскільки передбачає, що такі жилі приміщення мають бути обладнані спеціальними засобами і пристосуваннями відповідно до індивідуальної програми реабілітації. Крім цього, згідно зі ст. ст. 16, 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» індивідуальна програма реабілітації особи з інвалідністю розробляється відповідно до Державної типової програми реабілітації осіб з інвалідністю, де передбачається перелік послуг з медичної, психолого-педагогічної, фізичної, професійної, трудової, фізкультурно-спортивної, побутової і соціальної реабілітації, технічних та інших засобів реабілітації, виробів медичного призначення, які надаються особі з інвалідністю, дитині з інвалідністю з урахуванням фактичних потреб залежно від віку, статі, виду захворювання.

Крім того, звертаємо увагу, що термін «безперешкодний доступ» характеризується юридичною невизначеністю та створює можливість довільного тлумачення відповідних правових норм, у зв'язку з чим була б доцільною його конкретизація.

Слід також звернути увагу на те, що згідно зі змінами до ст. 30 Закону обладнання житла (жилих приміщень) осіб з інвалідами та сімей, у складі яких вони є, здійснюється органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, у віданні яких знаходиться житловий фонд. Насамперед, залишається незрозумілим зміст терміну «відання», а крім цього, запропонована редакція цієї статті не передбачає залучення для такого обладнання інших осіб, наприклад, відповідних благодійних організацій.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Куціпак, Т. Макійчук

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01
Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/199374 від 02.11.2020

249372